

OPIS DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA CENTRUM DORADZTWA I INFORMACJI DLA ROMÓW W POLSCE w 2023r.

Innowacyjne zajęcia - ochrona języka i tradycji Romów

Stowarzyszenie realizuje Programy na rzecz społeczności romskiej w Polsce od początku ich utworzenia. Wszelkiego rodzaju działania skupiały się na zadaniach edukacyjnych a ostatnie lata również na działaniach wspierających osoby starsze. Dzięki długoletniej pracy poznaliśmy potrzeby społeczności romskiej, które z czasem ulegały zmianom. Ostatnie lata pandemii i zajęcia szkolne prowadzone zdalnie spowodowały, że stowarzyszenie podejmowało działania pomagające uczniom pokonywać różne trudności w tym oczywiście edukacyjne.

Nasze działania miały na celu rozbudzić w dzieciach chęć spotkania się z rówieśnikami i rywalizowania w dobrym tego słowa znaczeniu oraz przypominać i uczyć języka romani (dialekt Polska Roma) i powiązanej z nim historii, kultury i obyczajów.

W chwili obecnej dzieci i młodzież są szczególnie zagrożeni przez świat wirtualny, który nie zawsze ma dobry wpływ na ich umysły. Pozbawione cenzury coraz więcej czasu poświęcają przed ekranami komputerów i telefonów komórkowych. Nie mogąc pozbawić ich ulubionych urządzeń wykorzystano je do planowanych działań. Odpowiednie dobrane treści, stanowiły ciekawą formą nauki i rozrywki. Nowe metody zajęć w celu zachowania wiedzy na temat języka, kultury i obyczajów, które w chwili obecnej są bardziej narażone niż kiedykolwiek.

Warsztaty muzyczno-taneczne były formą ochrony posiadanych umiejętności tradycyjnego muzykowania, śpiewu i tańca oraz miały na celu przekazanie tych elementów kultury kolejnym członkom rodziny/rodu.

Romowie zamieszkujący woj. łódzkie są znani z kultywowania muzyki i tańca korzennej, tradycyjnej. Jednak wraz z upływem lat a konkretnie od prawie 15 tradycyjne muzykowanie i taniec zupełnie zanikają. Jest to spowodowane innymi zainteresowaniami dzieci, brakiem czasu dorosłych do wspólnego muzykowania oraz starzejącymi się i odchodzącymi mistrzami tego rodzaju sztuki.

Wszystkie działania były realizowane w sposób mieszany, w zależności od możliwości to znaczy za pośrednictwem Internetu lub stacjonarnie.

Prowadzone zajęcia w ramach projektu:

1. Warsztaty muzyczno-taneczne

Zadaniem objęto dzieci i młodzieży oraz osoby dorosłe. Zajęcia prowadzono raz w tygodniu w Sali Miejskiego Ośrodka Kultury w Konstantynowie Łódzkim i w plenerze pod okiem instruktora. Zajęcia polegały na wspólnym muzykowaniu, tańcu i tworzeniu choreografii. W miesiącach marzec – grudzień 2023r. przeprowadzono zajęcia dla grupy 10 osobowej, 4 warsztaty/m po 3 godz. lekcyjne

2. E- szkołka sobotnio - niedzielna

Oferta skierowana do dzieci romskich polegająca na przygotowaniu i prowadzeniu zajęć tzw. "e-szkółki sobotnio - niedzielnej"

Warsztaty zmierzające do kultywowania tradycji i kultury i etnicznej romskiej były prowadzone w miesiącach marzec – grudzień 2023r. dla dzieci – do 7 osób. Przeprowadzono 20 warsztatów po 2 godz. lekcyjne.

Rezultaty po zakończeniu zadania

1. Rezultaty twarde: warsztaty muzyczno-taneczne - dziennikiem zajęć z listą obecności
2. Rezultaty twarde: zajęcia z tradycji, kultury, języka dla dzieci romskich - dziennikiem zajęć z listą obecności
3. Rezultaty miękkie: zwiększenie wiedzy i umiejętności muzykujących i tańczących uczestników warsztatów - ankieta on line
4. Rezultaty miękkie: zwiększenie wiedzy o własnej tradycji i kulturze oraz znajomości języka wśród dzieci romskich - ankieta on line

Ogólnopolski konkurs stypendialny dla uzdolnionych uczniów romskich 2023r.

Konkurs realizowany od 2005r.

Celem kontynuacji konkursu stypendialnego jest udzielenie wsparcia dzieciom i młodzieży z całego kraju, które do tej pory nie miały możliwości skorzystać z fachowej oceny oraz wesprzeć dzieci, które wielokrotnie biorą udział w konkursie i ich rozwój jest widoczny.

Chcemy motywować uczniów do dalszego kształcenia i rozwijania swoich umiejętności i talentu.

Miejszem realizacji konkursu było województwo łódzkie.

Po ogłoszeniu konkursu uczniowie zgłosili się przesyłając materiały zgłoszeniowe do oceny.

Do Stowarzyszenia wpłynęło 41 zgłoszeń w kategoriach muzyka instrumentalna, śpiew, taniec, sport, nauki humanistyczne oraz sztuki plastyczne.

Organizatorzy zakwalifikowali do finału 26 uczniów.

Finałiści Ogólnopolskiego konkursu stypendialnego zostali zaproszeni do Łodzi na część finałową konkursu.

Konkurs składał z dwóch etapów:

I część - ustalenie kolejności działań , utworzenie regulaminu konkursu i karty zgłoszeniowej, prowadzenie rozmów z członkami komisji, przygotowanie umów, przygotowanie przebiegu części finałowej, promocja konkursu stypendialnego na stronach internetowych wnioskodawcy i partnera, w lokalnej telewizji TVP3 i Radiu Łódź, rekrutacja uczniów romskich .

II część - finał konkursu

Finałiści Ogólnopolskiego konkursu stypendialnego zostali zaproszeni do Łodzi na część finałową konkursu.

17.08.2023r.- Łódź

Po południu przyjechali finaliści wraz z opiekunami oraz zaproszeni laureaci poprzednich edycji konkursu stypendialnego. W tym samym dniu rozpoczęły się warsztaty plastyczne , w czasie których rozpoczęto prace do oceny.

18.08.2023r. -Konstantynów Łódzki

Od godzin porannych kontynuowano warsztaty plastyczne i prowadzono próby akustyczne, rozmowy w kategorii sport , nauki humanistyczne. W godzinach popołudniowych rozpoczęto przesłuchania na scenie, prezentowano prace plastyczne. Po zakończeniu przesłuchań, komisja w składzie :

Edyta Wasłowska -primabalerina Teatru Wielkiego w Łodzi, pedagog w szkole Baletowej i Akademii Muzycznej w Łodzi. Nagrodzona Srebrnym Krzyżem Zasługi, medalem Ministerstwa Kultury i Sztuki za wybitne osiągnięcia w dziedzinie tańca.

Krzysztof Gil – artysta plastyk, absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, laureat stypendium Fundacji Jolanty Kwaśniewskiej „Porozumienie bez Barier” oraz trzykrotny laureat stypendium Ministra MSWiA, dr sztuki, wykładowca na krakowskiej ASP.

Janusz Tylman- pianista, wykładowca , kompozytor muzyki teatralnej , filmowej i musicalowej .Współpracuje z warszawskimi teatrami: Ateneum, Nowy, Powszechny, Rampa, Roma, Stara prochownia, Syrena, Żydowski. Wieloletni członek komisji konkursu stypendialnego dla uczniów romskich.

Krzysztof Kociszewski – gitarzysta, kompozytor, pedagog, absolwent Akademii Muzycznej w Łodzi, laureat ogólnopolskiego konkursu gitary klasycznej w Strzelcach Krajeńskich 1980 - III nagroda. Od 1989 do 1992 występował w duecie gitarowym Roho Konar. Finalista Międzynarodowego Konkursu Gitary Klasycznej w Krakowie – 1994r.

Piotr Kędzia - polski lekkoatleta, sprinter. Zawodnik AZS Łódź. Halowy mistrz Polski na 400 m (2008), olimpijczyk z Aten i Pekinu.

Adrianna Grzelak - Krzemianowska - Doktor nauk humanistycznych, filolog klasyczny, italianistka. Biegle włada językiem angielskim. Zatrudniona na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego, w Katedrze Filologii Klasycznej. Sekretarz redakcji czasopisma Collectanea Philologica. Współredaktor monografii z cyklu Rzym a Półwysep Iberyjski .Członek Polskiego Towarzystwa Filologicznego oraz Society for Classical (USA). Członek komitetu Centralnego olimpiady Języka Łacińskiego. Promotor i recenzent licznych prac licencjackich i magisterskich. Wieloletni pracownik Uniwersytetu Medycznego w Łodzi oraz

obserwatora - **Zdzisław Markowski** - certyfikowany instruktor muzyki i tańca tradycyjnego, gitarzysta, członek stowarzyszenia Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce. Wieloletni obserwator konkursu stypendialnego dla uczniów romskich, protokolantki - Róży Kowalskiej i koordynatorki- Krystyny Markowskiej

udała się na obrady

a następnie przyznała:

- 22 comiesięcznych stypendiów o równej wartości, które wypłacono uczniom za okres V-XII 2023r.

Uzasadnienie:

Stypendia zostały przyznane dzieciom, które roszą nadzieję na przyszłość, ponieważ np. są uczniami szkół muzycznych, baletowych, plastycznych, sportowych lub należą do klubów sportowych, tanecznych i plastycznych.

- 3 jednorazowe stypendia specjalne Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji o równej wartości.

Uzasadnienie :

Stypendia specjalne Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zostały przyznane uczniom romskim szczególnie uzdolnionym, którzy legitymują się szczególnymi osiągnięciami w swojej dziedzinie, ich osiągnięcia są porównywalne, na poziomie ogólnopolskim

19.08.2023r. – Łódź Centrum Dialogu im. Marka Edelmana

Odbył się koncert finałowy, w czasie którego ogłoszono wyniki.

20.08.2023r.

Finałiści i opiekunowie wyjechali z Łodzi

Do wszystkich laureatów wysłano dyplomy.

Centrum Doradztwa i Informacji dla Romów w Polsce przekazało nagrody finansowe w następujący sposób:

jednorazowym przelewem

- stypendium specjalne Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na wskazane konto rodzica lub opiekuna prawnego

comiesięcznym przelewem

- stypendium na wskazane konto rodzica lub opiekuna prawnego

Materiały dotyczące konkursu , promujące to wydarzenie umieszczono na podstronie stowarzyszenia oraz w mediach społecznościowych.

Laureaci Ogólnopolskiego konkursu stypendialnego 2023r.

Stypendysta w kategorii muzyka instrumentalna - Mikołaj Jaworski

Stypendystka i zdobywczyni nagrody głównej w kategorii śpiew – Julia Rańda

Plakaty promujące wydarzenie

**LISTA LAUREATÓW OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU STYPENDIALNEGO DLA
UZDOLNIONYCH UCZNIÓW ROMSKIECH**

STYPENDYŚCI 2023 r.

1. ANNA MIRGA -SPORT
2. ANDŻELO DOLIŃSKI- SPORT
3. ERYK DOLIŃSKI-SPORT
4. OSKAR GIL -SPORT
5. KASJAN GŁOWACKI-SPORT
6. KAROL ANDRASZ-SPORT
7. MICHAŁ ANDRASZ- SPORT
8. AMANDA MIRGA – SPORT
9. SZYMON PAWŁOWSKI -SPORT
10. SZYMON STYRKACZ- SPORT
11. NATAN KWIATKOWSKI-SPORT
12. OLIWIER GŁOWACKI -PLASTYKA
13. JULIA RAŃDA – ŚPIEW
14. KINGA WOJTYNOWSKA - ŚPIEW
15. GISELLE ESTERA CZUREJA – ŚPIEW
16. NOEMI MERSTEIN SIWAK -TANIEC
17. VANESSA KONIK -TANIEC
18. DIANA ANDRASZ -TANIEC
19. LILIANA SZUBERT - MUZYKA INSTRUMENTALNA
20. RÓŻ JAWORSKA - MUZYKA INSTRUMENTALNA
21. MIKOŁAJ JAWORSKI - MUZYKA INSTRUMENTALNA
22. MATEUSZ ŁAKATOSZ - MUZYKA INSTRUMENTALNA

STYPENDIA SPECJALNE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI 2023r.

1. JULIA RAŃDA – ŚPIEW
2. MICHAŁ ANDRASZ - SPORT
3. SZYMON PAWŁOWSKI– SPORT

„Cztery strony świata”-kontynuacja

Festiwal muzyki klubowej odbywa się corocznie od 2009 roku .

Poprzez kontynuację zadania prezentowaliśmy różne style muzyczne zespołów romskich ich twórczość tradycyjną i współczesną.

Promowaliśmy amatorów podtrzymujących tradycyjne, korzenne muzykowanie , których w obecnym czasie należy wspierać w możliwy sposób i profesjonalnych artystów romskiego pochodzenia . Poza tym prezentujemy profesjonalnych artystów zainspirowanych kulturą Romów.

Efekty zadania to film o współczesnej twórczości i działalności artystycznej Romów, koncerty, relacja wydarzeń na stronie stowarzyszenia, portalach społecznościowych oraz na stronach współorganizatorów.

Stowarzyszenie zrealizowało zadania w KEJA PUB w Łodzi-Artystyczna Przystań oraz w sali bankietowej Żabiczki w Konstantynowie Łódzkim.

Wszelkie informacje promujące zadanie , prezentowano na stronie internetowej stowarzyszenia, współorganizatorów oraz w mediach społecznościowych.

- przygotowanie i prezentacja filmu promującego działalność artystyczną Romów

Na potrzeby festiwalu przygotowano krótki film, rodzaj kroniki prezentującej obecną twórczość Romów artystów mniej i bardziej znanych w Polsce. Pokaz filmu odbył się w Konstantynowie Łódzkim oraz umieszczono go na naszej stronie internetowej i w mediach społecznościowych. Prezentacji filmu towarzyszył koncert zespołu” Perła i Bracia” i wspólna zabawa uczestników.

- **występy zespołów** odbyły się w PUBie Keja Artystyczna Przystań w Łodzi w dniu 24 września 2023r.. Zespoły prezentowały współpracę muzyków różnej narodowości i odmienne style muzyki Romów w Polsce i Europie. Koszt wynagrodzeń dla zespołów obejmował koszty dojazdu na występ i nocleg.

Naszym celem jest zaproszenie zespołów, muzyków profesjonalnych oraz amatorów kultywujących w szczególności muzykę korzenną, tradycyjną dając tym samym pełniejszy przekrój twórczości Romów. Poza grupami romskimi, co rocznie zapraszamy muzyków grających tak zwaną muzykę świata, folk, jazz. Chcemy zaznaczyć, że nie zamykamy listy artystów oraz stylów muzycznych, których reprezentują, ponieważ z roku na rok poznajemy nowych twórców, artystów wykonujących nową twórczość. Wspólne występy są wzajemną inspiracją ale też świetną płaszczyzną i przykładem porozumienia bez barier.

Angelo Czureja z zespołem

Perla i Bracia i zaproszeni goście

Romano Ilo

W dniu 22 października 2023r. o godzinie 16.00 mogliśmy uczestniczyć w ostatniej części festiwalu "Cztery strony świata" - kontynuacja, która odbyła się w sali bankietowej Żabiczki w Konstantynowie Łódzkim. Zaproszeni goście uczestniczyli w prezentacji filmu promującego działalność artystyczną młodych Romów.

Krótki film to rodzaj kroniki prezentującej obecną twórczość młodych Romów, artystów mniej i bardziej znanych w Polsce. Pokazowi filmu towarzyszył występ tradycyjnego zespołu Romów "Cierheń", którzy prezentowali swoją twórczość oraz rodzinne muzykowanie. Zapraszamy do obejrzenia filmu zamieszczonego poniżej:
<https://youtu.be/Ne8iEpzpGLo?si=Yb3FZYXYuuuKvm5>

W ramach zadania opracowano plakat promujący wydarzenie, który pojawił się na podstronie internetowej Stowarzyszenia. Plakat informujący o wydarzeniach oraz wszelkie relacje z wydarzeń i zostały umieszczone na stronie i w mediach społecznościowych

Bezpieczeństwo i nadzieja: Wsparcie psychospołeczne dla 20 osób, które przeżyły ludobójstwo Romów w województwie łódzkim

Projekt realizowany w okresie od 1 kwietnia 2022r. do 31 marca 2024r., dzięki wsparciu Fundacji Stiftung Erinnerung Verantwortung Zukunft -EVZ w Berlinie.

Projekt objął wsparciem 20 osób najstarszych ofiar holokaustu z województwa łódzkiego.

W ramach pomocy :

- dostarczono zdrowe posiłki potrzebującym beneficjentom. Na życzenie zapewnialiśmy 50 obiadów miesięcznie, np. w sytuacji, gdy opiekun nie miał możliwości zapewnienia ciepłego posiłku, w przypadku stosowania specjalistycznych diet lub w trudnej sytuacji materialnej.
- w ciągu trwania projektu rozdano 5 x bony dla 20 osób. Bony były bardzo dobrym rozwiązaniem dla beneficjentów, którzy mogli robić zakupy stopniowo, według potrzeb, w dogodnym dla siebie czasie. W zakupach pomagali beneficjentom wolontariusze, pracownik socjalny, wskazując, w których sklepach można płacić bonami oraz w jaki sposób wydawać i wyliczać bony. Najczęstsze zakupy to artykuły o długim terminie spożycia oraz warzywa , owoce, nabiał , mięso , ryby i wędliny, środki czystości, środki higieniczne.
- 5 wolontariuszy pracowało 10 godzin w miesiącu. W ciągu roku każdy z wolontariuszy poświęcił beneficjentom 120 godzin. Łącznie w ciągu realizacji projektu wolontariusze przepracowali 1200 godz. godzin.
- Wolontariusze ściśle współpracowali z pracownikiem socjalnym, który dostosował harmonogram zajęć do ich czasu wolnego.
- działalność wolontariuszy polegała na wspieraniu pracy pracownika socjalnego, ale także prowadzeniu rozmów, w szczególności z osobami potrzebującymi porady lub wsparcia.
- pomoc prawna: przez pierwszy rok nie było osób potrzebujących pomocy prawnej . Od lipca 2023r. do końca lutego 2024r. z pomocy prawnika skorzystały 4 osoby
- organizowano zajęcia wspólnego muzykowania, kupiono 2 pary kijków , które wykorzystano do nordic walkingu ,
- prowadzono pomoc prozdrowotną - zakup leków, urządzeń, opatrunków, wypożyczono sprzęt rehabilitacyjny dla 2 osób wymagających takiej pomocy, 4 osoby kupiły okulary korekcyjne, 3 osoby skorzystały z usług protetycznych.
- organizowano wspólne pikniki , w czasie których beneficjenci chętnie spędzali czas.

W trakcie realizacji projektu nawiązano współpracę z Urzędem Miasta w Konstantynowie Łódzkim, Instytutem Pamięi Narodowej, Łódzkim Urzędem Wojewódzkim , : współpraca przy

upamiętnieniu miejsca wymordowanych Romów przez niemieckich żołnierzy w czasie II wojny światowej.

Miejski Ośrodek Kultury w Konstantynowie Łódzkim : udostępnienie pomieszczeń do prowadzenia zajęć i spotkań z ofiarami holokaustu oraz ich rodzinami.

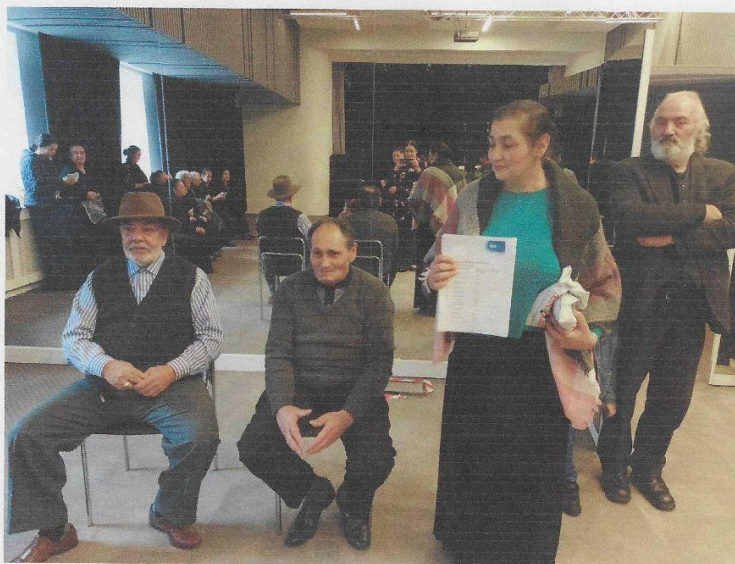
W związku z trwającą wojną w Ukrainie, do Polski docierają uchodźcy, w tym uchodźcy romscy. Wśród rodzin romskich znajdują się również nieliczni najstarsi - ofiary holokaustu. Dzięki współpracy z Centralną Radą Romów realizującą działania w ramach wsparcia IOM, nasza organizacja skorzystała z pomocy udzielonej również dla uchodźców romskich z Ukrainy.

Szkolenia dla rodzin ofiar holokaustu

Piknik zorganizowany dla żyjących ofiar holokaustu i ich rodzin

Rozdajemy bony żywnościowe

LP	NAZWA REALIZOWANEGO ZADANIA	PRYZNANA DOTACJA
1.	Innowacyjne zajęcia - ochrona języka i tradycji Romów	36 000,00 zł
2.	Ogólnopolski konkurs stypendialny dla uzdolnionych uczniów romskich	149 300,00 zł
3.	Cztery strony świata-kontynuacja	28 000,00 zł
4.	Bezpieczeństwo i nadzieja: Wsparcie psychospołeczne dla 20 osób, które przeżyły ludobójstwo Romów w województwie łódzkim	139 277,50 zł

Centrum Doradztwa i Informacji
dla Romów w Polsce
Jan Wiśniewski
PREZES

Centrum Doradztwa i Informacji
dla Romów w Polsce
Krystyna Markowska
WICEPREZES

STOWARZYSZENIE
CENTRUM DORADZTWA I INFORMACJI
DLA ROMÓW W POLSCE
95-200 Pabianice, ul. Kopernika 7
NIP 731-16-63-278, REGON 471592441